

П'ятецька О.В.

ORCID ID:0000-0002-8620-7445

Web of Science Researcher ID: AAE-4919-2022

КОДЕКС ЯК ЗАКОНОДАВЧИЙ АКТ: МОВНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ СТАНОМ НА 04 СЕРПНЯ 2025 РОКУ

Анотація. У статті здійснено мовно-правовий аналіз кодексу як законодавчого акта на основі спостережень над кримінальним кодексом України станом на 04 серпня 2025 року. Простежено тенденцію до інтегрування знань із різних суміжних галузей, що зумовило появу нових міждисциплінарних наук, до яких належить і юрислінгвістика або правнича лінгвістика. Зосереджено увагу на дослідженні комунікативного ресурсу та стилістичного потенціалу мови права, якісному мовному забезпеченні правотворчості, правозастосування, коректному використанні та інтерпретації юридичних термінів, а також проведенні лінгвістичної експертизи усних та писемних текстів, зокрема конфліктного та патогенного характеру. На матеріалі названого кримінального кодексу проаналізовано структурно-змістові та лінгвостилістичні особливості, що є актуальним у сучасному дослідницькому юрислінгвістичному просторі. Підкреслено важливість здійснення кодифікації нормативно-правових документів для підвищення їхньої якості ефективного регулювання правових відносин і належного функціонування українського законодавства. Виокремлено та схарактеризовано матеріальні та процесуальні кодекси. Поділ здійснено попри наявність різних критеріїв класифікації кодексів. Наголошено на можливості змінюваності кодексів через певний проміжок часу після їхнього ухвалення, незважаючи на притаманну їм незмінність і т. зв. зовнішню стабільність – існування протягом тривалого часу, та внутрішню стабільність – пов'язану зі змістом норм, що містять кодекси. Названо причини змінюваності кодексів: політичні, соціальні, економічні, правові та ін. Обґрунтовано потребу внесення змін до чинних кодексів та розроблення проєктів нових редакцій документів. Детально розглянуто структурно-змістові зміни в новій редакції Кримінального кодексу України станом на 04 серпня 2025 року: доповнення статей новими частинами, понятійної трансформації термінів, оновлення понятійно-термінологічного апарату тощо.

Ключові слова: юрислінгвістика, нормативно-правовий акт, мовно-правовий аналіз, кодекс, кодифікація, правовий термін, Кримінальний кодекс України.

Інформація про автора: П'ятецька Ольга Василівна – кандидат філологічних наук, доцент; доцент кафедри стилістики та мовної комунікації; Навчально-науковий інститут філології; Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Електронна адреса: ovimavo@i.ua

Olga V. Pyatetska

ORCID ID: 0000-0002-8620-7445

Web of Science Researcher ID: AAE-4919-2022

CODEX AS A LEGISLATIVE ACT: LINGUISTIC AND LEGAL ANALYSIS OF THE CRIMINAL CODEX OF UKRAINE AS OF AUGUST 4, 2025

Abstract. *The article is devoted to linguistic and legal analysis of the current Criminal Codex of Ukraine as of August 4, 2025. The study was carried out on the basis of observations of the Criminal Codex of Ukraine as of August 4, 2025. The tendency to integrate knowledge from various related fields is traced, which led to the emergence of new interdisciplinary sciences, include juristic linguistics. It focuses on the study of communicative resource and stylistic potential of the language of law, high-quality linguistic support for law making, law enforcement, the correct use and interpretation of legal terms, as well as the implementation of linguistic expertise of oral and written texts, in particular those of a conflict and pathogenic nature. Based on the material of the aforementioned criminal codex, analysis of structural, content and linguistic-stylistic features was carried out, which is relevant in modern research legal-linguistic space. The importance of improving the quality of regulatory and legal documents for the effective regulation of legal relations and the proper functioning of Ukrainian legislation is emphasized. Substantive and procedural codexes are distinguished and characterized, depending on the type of legal norms contained in the codex. The division was made despite the existence of different criteria for classifying codexes. The possibility of codexes changing over a certain period of time after their adoption was emphasized, despite their inherent immutability and so-called external stability – existence over a long period of time, and internal stability – related to the content of the norms contained in the codexes. The main reasons for the variability of codexes are named: political, social, economic, legal etc. The need to make changes to the current codexes is justified. The structural and substantive changes in the new edition of the Criminal Codex of Ukraine as of August 4, 2025 are considered in detail: supplementing articles with new parts, replacing terms, updating the conceptual and terminological apparatus etc.*

.....
Keywords: *juristic linguistics, regulatory juristic act, linguistic and juristic analysis, codex, codification, juristic term, Criminal Codex of Ukraine.*

Information about author: *Pyatetska Olga Vasylivna – PhD, associate professor; associate professor of the department of stylistics and linguistic communication; Education and Scientific Institute of philology; Taras Shevchenko National University of Kyiv.*

E-mail: ovimavo@i.ua

Із кінця ХХ ст. – початку ХХІ ст. у проблемно-пошуковій сфері світових наукових досліджень спостерігається тенденція до інтегрування знань із різних суміжних галузей, що зумовило появу нових міждисциплінарних наук, до яких належить і юрислінгвістика або правнича лінгвістика. Вона виникла на стику лінгвістики та правознавства і є "наукою інноваційною і вкрай потрібною у зв'язку із цивілізаційним розвитком суспільства, де мова залишається ключовим аргументом у правовідносинах, при конфліктних ситуаціях, у юридичній практиці" [8, с. 113]. До актуальних дослідницьких питань юрислінгвістики належать аналіз комунікативного ресурсу та стилістичного потенціалу мови права з метою якісного мовного забезпечення правотворчості, правозастосування, коректного використання та інтерпретації юридичних термінів, здійснення лінгвістичної експертизи усних і писемних текстів, зокрема конфліктного та патогенного характеру; проблема іншомовних запозичень у зв'язку з процесами глобалізації й поживлення міжнародної комунікації, повна чи часткова їхня адаптація; оновлення понятійно-термінологічного апарату мови права. На окрему увагу заслуговує мовно-правовий аналіз кодифікованих нормативно-правових актів, серед яких чільне місце посідає кодекс. Саме цей законодавчий документ "...відіграє роль стрижневого елемента в системі галузевого законодавства, в якому відзеркалюється і система відповідної галузі права" [7, с. 86].

Про актуальність вищезгаданої проблематики та зацікавленість нею свідчить значна кількість наукових праць. Юрислінгвістичними дослідженнями загалом та зокрема питаннями лінгвістичної експертизи правових текстів займалися вчені-мовознавці Л. Шевченко, Д. Сизонов, Д. Дергач, Н. Артикуца, Б. Ажнюк, Л. Ажнюк, Ю. Прадід, О. Мінченко, В. Широков,

О. Сидоренко; розгляду процесів систематизації та кодифікації в Україні й аналізу кодексу як нормативно-правового документа свої роботи присвятили дослідники-правознавці О.Іванченко, С. Петков, О.Рогач, В.Риндюк, Ю.Бисага, Є.Гетьман, С.Погребняк, В.Антоненко, О.Задосенко, А.Гриняк та інші.

Для ефективного регулювання правових відносин та належного функціонування українського законодавства особливо важливим є питання його впорядкування, вдосконалення та систематизації. Однією з форм систематизації законодавства є його кодифікація, яка "полягає у створенні уніфікованого, інноваційного, гармонійного законодавчого акта шляхом застосування результатів попередніх форм систематизації, аналізу суспільних відносин з метою встановлення ефективного й дієвого законодавства, що відповідає суспільним потребам" [7, с. 78]. До переліку завдань кодифікації належить передусім підвищення якості нормативно-правових документів. У системі національного законодавства серед нормативно-правових документів особливу роль відіграє кодекс. У ст. 11 Закону України "Про правотворчу діяльність" сформульовано дефініцію цього законодавчого документа: "Кодекс – це закон, який створений шляхом систематизації норм права, містить загальні засади, на підставі яких комплексно регулює однорідну сферу суспільних відносин, забезпечуючи стабільність правового регулювання" [3]. На думку багатьох дослідників у галузі права, основними рисами кодексу як юридичного документа є його здатність всебічно регулювати певну групу суспільних відносин, тому й немає необхідності деталізувати його положення в інших законодавчих актах. Також кодекс є тим правовим актом, що містить найбільшу кількість нормативних приписів і має складну структуру побудови: статті в кодексі розміщені в чіткій послідовності, кожна стаття є складовою частиною кодексу й водночас є самостійним елементом. Кодекси переважно будуються за пандектною системою. Вони складаються з двох частин: Загальної та Особливої (Спеціальної). Загальна частина охоплює правила, які поширюються на всі чи низку правових інститутів і правових норм особливої частини цього ж кодексу. Особлива частина містить правові норми, які регулюють певні суспільні відносини. Також у кінці кодексів обов'язковим є розділ Прикінцеві та перехідні

.....

положення, у якому сформульовано приписи щодо часу набрання чинності Кодексу чи його окремих положень; переліку нормативно-правових актів, які втрачають чинність через набрання чинності нового Кодексу; зміни, які вносяться до інших нормативно-правових актів у зв'язку з ухваленням нового Кодексу.

Щодо класифікації кодексів, то існують різні критерії їхнього поділу. Зокрема, залежно від виду норм права, уміщених у кодексі, розрізняють матеріальні та процесуальні кодекси. Матеріальні містять норми, що визначають зміст первинних прав і обов'язків суб'єктів права, їх правове становище і безпосередньо спрямовані на регулювання суспільних відносин. Процесуальні кодекси охоплюють норми, які забезпечують процедуру та захист норм матеріального права. За об'єктом кодифікації кодекси поділяють на загальні (які є результатом загальної кодифікації), галузеві (є результатом здійснення галузевої кодифікації, наприклад, Кримінальний кодекс, Цивільний кодекс тощо), спеціальні (об'єднують правові норми одного чи кількох інститутів права, напр.: Водний, Лісовий кодекси та ін.), міжгалузеві (містять норми, спрямовані на регулювання комплексної сфери суспільних відносин у галузі державної діяльності, у сфері транспорту, зв'язку тощо); також за ступенем охоплення суспільних відносин, які регулюють кодекси, розрізняють завершені (повні) та незавершені (неповні); за ступенем новизни: традиційні та новаційні кодекси; за предметом регулювання: правоохоронні, природоохоронні, транспортні[1, с. 50].

Незважаючи на те, що кодекси характеризуються незмінністю, так званою зовнішньою стабільністю, тобто існують протягом тривалого часу, та внутрішньою стабільністю, яка пов'язана зі змістом норм, що містять кодекси, усе ж через певний проміжок часу після свого ухвалення кодекси можуть зазнавати змін через низку зовнішніх чинників: політичних (зокрема, війна, що вимагає адаптацію законодавства до вимог воєнного часу), соціальних (еміграція та внутрішня міграція в Україні, зниження народжуваності, низький рівень життя населення тощо), економічних (занепад економіки, безробіття, низький рівень заробітних плат, поява нових видів бізнесу та ін.), правових(необхідність реформування різних галузей українського законодавства) тощо. Усе це зумовлює потребу

вносити зміни в чинні кодекси та розробляти проекти нових редакцій документів.

Тож розглянемо цей процес на прикладі останньої редакції тексту Кримінального кодексу України станом на 04 серпня 2025 року. Як відомо, у 2019 році розпочалася робота над новим проектом чинного Кримінального кодексу України, ухваленого Верховною Радою України 5 квітня 2001 року. Для цього було створено Комісію з питань правової реформи, у межах якої почала працювати Робоча група експертів із питань розвитку кримінального права. Перед Робочою групою було "...поставлено завдання сприяти подальшому розвитку правової системи України на основі конституційних принципів верховенства права, пріоритетності прав і свобод людини й громадянина з урахуванням міжнародних зобов'язань України. Робоча група, обговорюючи питання подальшого розвитку кримінального законодавства України, дійшла висновку, що чинний КК не може бути реформований шляхом підготовки нової його редакції або внесення точкових змін. Виникла необхідність оновлення в цілому кримінального законодавства України й таке оновлення можливе лише шляхом підготовки Проекту Кримінального кодексу України на принципово нових концептуальних засадах з урахуванням сучасних викликів та потреб демократичного суспільства" [6, с. 17]. Тож розробники нового проекту Кримінального кодексу України зосередили основну увагу на структурно-змістових змінах (доповнення статей новими частинами, заміна термінів, оновлення понятійно-термінологічного апарату). Суттєвий вплив на роботу над новою редакцією Кримінального кодексу України мало повномасштабне російське вторгнення на територію нашої держави 2022 року, що спрямувало процес перегляду чинного Кримінального кодексу відповідно до реалій і вимог воєнного стану. Загалом на сьогодні чинний Кримінальний кодекс України має таку структуру: Загальна частина, яка містить 15 розділів (108 статей), Особлива частина, до складу якої входить 20 розділів (339 статей), Прикінцеві та перехідні положення, що складаються з двох розділів. Більшість статей Кримінального кодексу України залишилися без змін, проте деякі доповнені додатковими частинами. Зокрема, це стосується ст. 51 "Види покарань",

7 пункт якої було доповнено частиною 7-1, згідно з якою запроваджено новий вид покарання та відповідно новий правовий термін "пробаційний нагляд" [5, с. 24]. Дефініцію цього терміна та його детальне тлумачення подано в статті 59-1 Кримінального кодексу України "Пробаційний нагляд": "Покарання у вигляді пробаційного нагляду полягає в обмеженні прав і свобод засудженого, визначеного законом і встановлених вироком суду, із застосуванням наглядових та соціально-виховних заходів без ізоляції від суспільства"[5, с. 28]. Як відомо, термін "пробація" має латинське походження та англійський відповідник "probation", що означає "випробовувати/перевіряти". Очевидно, що в умовах воєнного стану поява такого виду покарання є необхідною, оскільки це сприятиме вирішенню проблеми обмеженої кількості місць у слідчих ізоляторах та місцях позбавлення волі, яких не вистачає для утримання, зокрема військовополонених, та для багатьох інших потреб воєнного часу. Так само доповнення відбулися й до ст. 111 "Державна зрада", яка в чинній редакції кодексу розширена частинами 111-1 та 111-2. Стаття 111-1 "Колабораційна діяльність" має вісім частин, у яких вказано різні види кримінальних правопорушень, пов'язаних із колабораційною діяльністю громадян України під час війни в країні, а також визначено види покарань за кожне з них. Зокрема, ідеться про публічне заперечення громадянином України здійснення збройної агресії проти України, встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України або публічні заклики громадянином України до підтримки рішень та/або дій держави-агресора, до співпраці з державою-агресором...; добровільне зайняття громадянином України посади, не пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території; здійснення громадянином України пропаганди в закладах освіти незалежно від типів та форм власності з метою сприяння здійсненню збройної агресії проти України; передача матеріальних ресурсів незаконним збройним чи воєнізованим формуванням, створеним на тимчасово окупованій території тощо [5, с. 65–66]. Стаття 111-2 "Пособництво державі-агресору" визначає покарання у виді

позбавлення волі на строк від десяти до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої за умисні дії, спрямовані на допомогу державі-агресору (пособництво), збройним формуванням та/або окупаційній адміністрації держави-агресора, вчинені громадянином України, іноземцем чи особою без громадянства [5, с. 67]. Також у новій редакції Кримінального кодексу України було доповнено ст. 436 "Пропаганда війни" частиною другою, а саме ст. 436-2 "Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників", яка передбачає кримінальну відповідальність та відповідне покарання за виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, зокрема й шляхом виготовлення та поширення матеріалів, у яких містяться вищезгадані правопорушення [5, с. 231]. Окрему увагу хотілося б звернути на новий термін "глорифікація", який використовується в назві й тексті цієї статті. Він має латинське походження та означає "прославляти що-небудь / кого-небудь, звеличувати". У передовиці "Юридичної газети" від 16 листопада 2023 року Коростенським міськрайонним судом Житомирської області було сформульовано визначення цього терміна: "глорифікація – це визнання російських військових героями та схвалення їх дій особами, які підтримують Росію у її війні проти українського народу" [9, с. 1].

Варто зазначити, що в чинній редакції Кримінального кодексу України відбулася заміна в усіх його статтях терміна "злочин" на "кримінальне правопорушення". Це передусім дозволяє уніфікувати правову термінологію, спростити досудове розслідування, оскільки "кримінальне правопорушення" поєднує в собі "злочини" як небезпечні діяння та "кримінальні проступки" як менш небезпечні діяння, тобто об'єднати всі діяння, за які передбачено кримінальне покарання. Відповідно до ст. 11 Кримінального кодексу України кримінальне правопорушення – це "суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом кримінального правопорушення" [5, с. 9].

У ст. 12 вищеназваного Кодексу подано класифікацію кримінальних правопорушень, які поділяються на кримінальні проступки та злочини (нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі).

Окрему увагу в аспекті мовно-правового аналізу чинного тексту Кримінального кодексу України привертає низка заміन термінів, що вимагає подальшого спостереження та осмислення. Наприклад, у статтях 255, 255-1, 255-2, 255-3 подано термін "вор в законі", замість більш очікуваного "злочій в законі": "Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі у статусі "вора в законі", караються позбавленням волі на строк від дванадцяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна"[5, с. 138]. Також у ст. 255-3 цього ж Кодексу зазначено: "Звернення до особи, яка завідомо для винного може здійснювати злочинний вплив, зокрема для особи, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі у статусі "вора в законі", з метою застосування на неї такого впливу – карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років з конфіскацією майна або без такої"[5,с.139].

Наведене слово "вор" не належить до української лексики (див.: *Словник української мови: у 20 тт.*; ще: Етимологічний словник української мови: у 7 тт.), а є запозиченим. Не зафіксовано його також ні в двотомному Словнику староукраїнської мови XIV–XV ст., ні в Лексиконі П. Беринди.

Дискусійним залишається також уживання терміна "сходка", яке використовується як синонім до понять "зустріч", "зібрання" в назві й тексті ст. 255-2 чинного Кримінального кодексу України "Організація, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці)": "Створення злочинної організації з метою вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину, а також керівництво такою організацією або участь у ній, або участь у злочинах, вчинюваних такою організацією, а також організація, керівництво чи сприяння зустрічі (сходці) представників злочинних організацій або організованих груп для розроблення планів і умов спільного вчинення злочинів, матеріального забезпечення злочинної діяльності чи координації дій об'єднань злочинних організацій або організованих груп – караються позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років"[5, с. 138–139].

У "Короткому словнику жаргонної лексики української мови", укладеному Л. Ставицькою [4], лексему "сходка" марковано як кримінальну зі значенням "зібрання злодіїв". Використання подібної лексики та її офіційне закріплення в текстах чинного законодавства є суперечливим. Виникає питання про допустимі межі демократизаційних процесів, що відбуваються в літературній мові, та її онароднювання [2, с. 319]. Включення таких термінів до літературної мови, особливо до текстів офіційно-ділового стилю та загалом до законодавчого дискурсу, використання елементів, які їй протиставляються – жаргону, аргю тощо, є певним чином небезпечними, адже вони призводять до розхитування літературної норми.

Тож проведений у нашому дослідженні мовно-правовий аналіз чинного Кримінального кодексу України було здійснено із метою характеристики його структурно-змістових особливостей, мовної специфіки, доцільності та нормативності вживання термінології тощо. Наведемо для прикладу одну зі схем, яку можна запропонувати для проведення в подальшому мовно-правового аналізу інших законодавчих документів:

- ознайомлення з повною версією тексту нормативно-правового документа;
- характеристика його структури;
- аналіз понятійно-термінологічного апарату тексту документа, перевірка точності формулювань правових термінів, понять та доцільність їхнього вживання;
- аналіз тексту документа на лексичному рівні (питомі/запозичені терміни, номенклатурні назви, мовні кліше, фразеологізми, уживання синонімічних/варіативних мовних одиниць тощо);
- аналіз тексту нормативно-правового документа на граматичному рівні;
- визначення мовних і немовних девіацій (алогізми, фактологічні помилки, двозначність, тавтологія, плеоназм, кальки, технічні недоліки, друкарські помилки тощо) та надання пропозицій щодо їхнього усунення;
- формулювання загального висновку щодо якості та досконалості тексту документа в мовно-правовому аспекті.

Отже, для формування належного правопорядку, ефективного правового регулювання суспільних відносин загалом та особливо в умовах повномасштабної війни в країні, украї необхідними стають процеси кодифікації та мовно-правового аналізу законодавства України, що передбачає насамперед удосконалення та підвищення якості нормативно-правових актів, впровадження нових механізмів правотворчості й усунення суперечностей, що можуть виникати між деякими правовими нормами, впорядкування правової термінології щодо чіткості формулювання визначень та доцільності вживання.

Перспективу подальшого наукового дослідження вбачаємо в проведенні комплексного мовно-правового аналізу великого масиву чинних нормативно-правових актів українського законодавства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гетьман Є. Кодекс як особливий вид закону. *Загальні проблеми правової науки*. 2011. №1 (64). С. 42–50.
2. Єрмоленко С.Я. Літературна мова. *Українська мова: Енциклопедія* / НАН України, Ін-т мовознавч. ім. О.О.Потебні, Ін-т укр. мови; редкол.: В.М.Русанівський [та ін.]. Вид. 2-ге, випр. і допов. Київ: Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М.П.Бажана, 2004. С. 318–320.
3. Закон України "Про правотворчу діяльність". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text> (дата звернення: 20.08.2025).
4. Короткий словник жаргонної лексики української мови / Л. Ставицька. Київ : Критика, 2003. 334 с.
5. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 04 серпня 2025 року: Офіційний текст. Київ : Алерта, 2025. 254 с.
6. Проект нового Кримінального кодексу України: передумови розробки, концептуальні засади, основні положення : монографія. / Андрушко П.П., Бакумов О.С. та ін. / За заг. ред. Ю.В. Бауліна, М.І. Хавронюка. Київ : Компанія ВАІТЕ, 2024, 494 с.
7. Систематизація законодавства України як важлива складова правотворчої діяльності в умовах євроінтеграції: збірник наукових праць / за заг. ред. О.О.Кота, А.Б.Гриняка, Н.В.Міловської. Київ: Алерта, 2024. 248 с.
8. Шевченко Л. Неолінгвістика в Україні: дослідницька перспектива : монографія. Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. 200 с.
9. Юридична газета: Всеукраїнське професійне юридичне видання, 16.11.2023. С. 1. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/glorifikaciya-ponyattya-/ta-vidpovidalnist.html>

REFERENCE

1. Hetman, Ye. (2011). The Codex as a Special Form of Law [Kodeks як osoblyvyy vyd zakonu]. *General problems of juristic science*, 1(64), 42–50 [in Ukrainian].

Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика

2. Yermolenko, S. (2004). Literary language [Literaturna mova]. *Ukrainian language : Entsyklopediia*. Kyiv, 318–320 [in Ukrainian]

3. *Law of Ukraine "For Law-Making Activity"* [Zakon Ukrayiny "Pro pravotvorchu diyal'nist'"] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text> (last access: 20.08.2025) [in Ukrainian].

4. Stavyt'ska, L. (2003). *A Short Dictionary of Ukrainian Slang* [Korotkyy slovnyk zharhonn'oyi leksyky ukrajin's'koyi moyvy]. Kyiv [in Ukrainian].

5. *Criminal Codex of Ukraine (2025)*. [Kryminal'nyy kodeks Ukrayiny]. Kyiv: Alerta [in Ukrainian].

6. *The draft of the new Criminal Codex of Ukraine: prerequisites for development, conceptual principles, main provisions: monograph* (2024) [Proyekt novoho kryminal'noho kodeksu Ukrayiny: peredumovy rozrobky, kontseptual'ni zasady, osnovni polozhennya] /Andrushko, P. P., Bakumov, O. S. and others. Kyiv: VAITE Company [in Ukrainian].

7. *Systematization of Ukrainian legislation as an important component of law-making activity in the context of European integration* (2024) [Systematyzatsiya zakonodavstva Ukrayiny yak vazhlyva skladova pravotvorchoyi diyalnosti v umovakh yevrointehratsiyi] / za zah. red. O. O. Kota, A. B. Hryniaka, N. V. Milovskoi. Kyiv : Alerta [in Ukrainian].

8. Shevchenko, L. (2024). *Neolinguistics in Ukraine: a research perspective: monograph* [Neolinhvistyka v Ukrayini: doslidnyts'ka perspektyva monohrafiya]. Kyiv: Lira-K [in Ukrainian].

9. *Juristic Newspaper* [Yurydychna hazeta]. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/glorifikaciya-ponyattya-ta-vidpovidalnist.html> (16.11.2023), 1 [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції – 12.09.2025

Дата затвердження редакцією – 06.10.2025

Ця публікація ліцензована на умовах Creative Commons Attribution 4.0 International License.